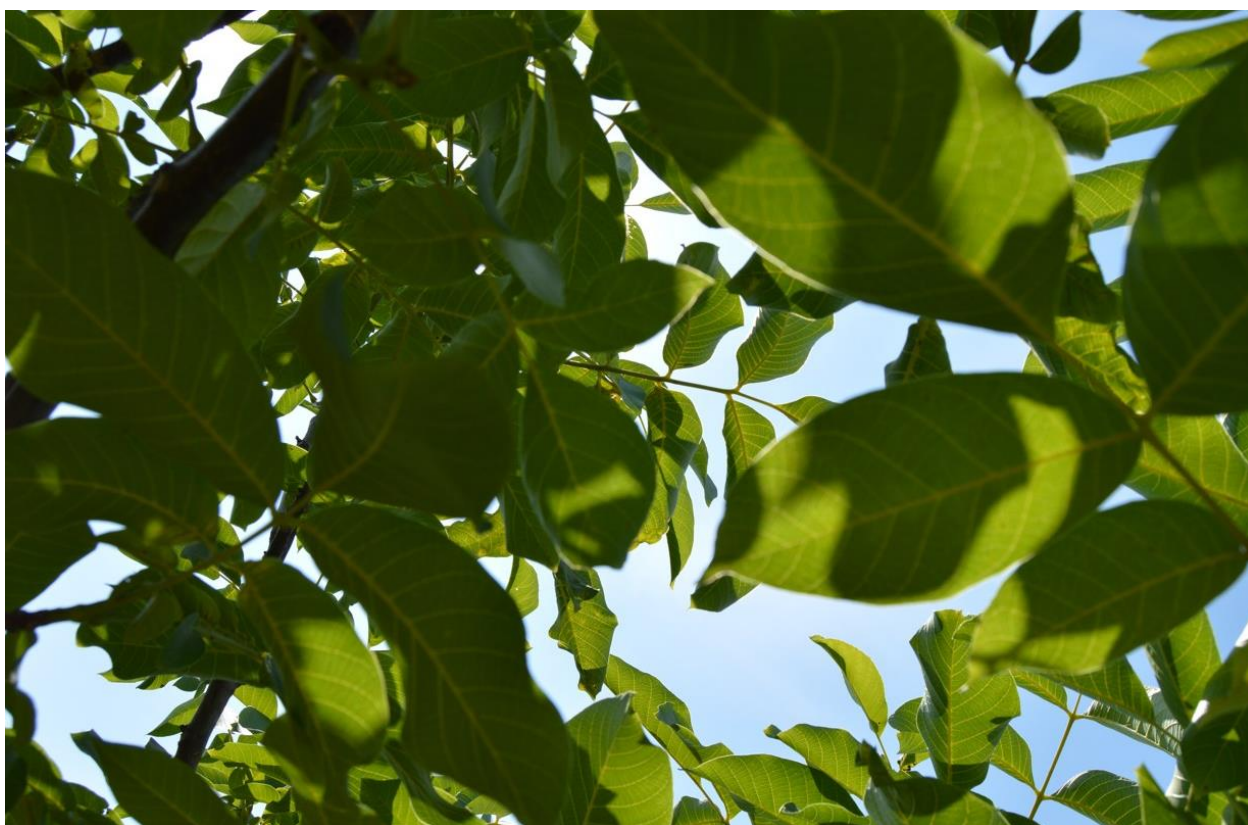

Srpen 2022

NÁŠ ČASOPIS PLNÝ ZAJÍMAVOSTÍ

D é č k o

Domov pro seniory Velké Meziříčí,

příspěvková organizace

Zdenky Vorlové 2160

594 01 Velké Meziříčí

www.domovvm.cz

OBSAH

Obsah	2
Blahopřání na srpen	3
Výročí a regionální osobnosti srpna	4
Ze života domova	6
Stálá nabídka měsíce	7
Co se dělo u nás v domově v červenci	8
Fotogalerie	10
Srpen	12
Pranostiky.	14
Mezinárodní dny měsíce srpna	14
Příběhy pro potěchu duše	15
Ze světa zajímavostí	18
Rozhovor	23
Vtipy	25
Z kuchyně	26
Hádanka	29
Seznam zdrojů	31

BLAHOPŘÁNÍ NA SRPEN

Jaroslava Krejčí

Helena Brožová

Marie Kytnarová

Marie Dvořáková

Zdenka Kubíčková

Pavčina Štěpánková

Růžena Příhodová

VÝROČÍ A REGIONÁLNÍ OSOBNOSTI SRPNA

130. výročí úmrtí

Josef Bohuslav FOERSTER – pedagog, skladatel

Narození: 31. 12. 1804 Mladá (Nové Benátky)

Úmrtí: 28. 8. 1892 Moravské Budějovice

V letech 1822-1825 studoval na gymnáziu v Mladé Boleslavi, poté studoval v Praze, kde v roce 1826 složil učitelskou zkoušku. V roce 1827 působil v Mladé Boleslavi jako pomocný učitel, v tomtéž roce se stal učitelem v Osenicích u Jičína, zde se stal také ředitelem kůru a působil zde až do roku 1877, kdy odešel do penze do Prahy. V roce 1879 se odstěhoval do Znojma, v roce 1883 se přestěhoval do Moravských Budějovic, kde vyučoval hře na klavír. Byl pohřben v Moravských Budějovicích. Skládal pohřební a školní písně.

120. výročí narození

Ludvík MEDUNA – archeolog, historik

Narození: 18. 8. 1902 Rozkoš (Znojmo)

Úmrtí: 11. 8. 1993 Nové Syrovice (Třebíč)

Archeolog jihozápadní Moravy, odborný pracovník Krajského muzea v Jihlavě. Práce v oboru, publikovány též časopisecky.

Psal články z oboru archeologie. V Polici vedl obsáhlou obecní kroniku.

50. výročí úmrtí

František ŠÍMA – básník, novinář

Narození: 1. 10. 1899 Plandry (Jihlava)

Úmrtí: 13. 8. 1972 Dačice

Básník a novinář František Šíma věnoval své básně a články lidem na Horácku, Podhorácku, Žďársku, Jihlavsku a Třebíčsku.

190. výročí úmrtí

František Bohumír ŠTĚPNIČKA – spisovatel, právník

Narození: 13. 10. 1785 Opatov (Třebíč)

Úmrtí: 26. 8. 1832 Baden (Rakousko)

Studoval na latinských školách, které byly zřízeny při klášteře v Nové Říši. Studia ukončil v roce 1805. Začal studovat filozofii ve Vídni, po francouzské invazi pokračoval v Olomouci. Po ukončení studia se stal hospodářským správcem na panství Heidersdord v Rakousku, zároveň se věnoval studiu práv. Od roku 1815 pracoval na vídeňském magistrátu, později u dvorské komory jako právník. V Praze, kde později působil, pracoval jako protokolista, v roce 1825 odešel do Brna. V roce 1831 byl jmenován komorním radou. Zemřel v lázních Baden.

130. výročí úmrtí

Velebín Augustin František URBÁNEK - skladatel,
nakladatel

Narození: 28. 7. 1853 Moravské Budějovice

Úmrtí: 26. 8. 1892 Praha

Hudební nakladatel a organizátor. Studoval reálné gymnázium v Praze. Od roku 1876 pomáhal bratrovi v nakladatelské činnosti. Byl členem Hudební matice, dal podnět k založení Populárních koncertů Umělecké besedy, věnoval se hudební organizátorské činnosti v Praze. V roce 1891 založil vlastní hudební nakladatelství a koncertní jednatelství.

ZE ŽIVOTA DOMOVA

V červenci se přistěhovali noví obyvatelé:

Růžena Urbánková z Ořechova

Ludmila Šípková z Nového Města na Moravě

Květoslava Melicharová z Níhova

Marie Bartáková z Měřína

Otílie Špačková z Velkého Meziříčí

Jiří Štěpánek z Měřína

V červenci odešli z našich řad:

Marie Ludesová † 1. 7. 2022

Jindřiška Křištofová † 1. 7. 2022

Ladislav Novotný † 4. 7. 2022

Jarmila Prokopová † 11. 7. 2022

Zdeněk Albrecht † 13. 7. 2022

Marie Pejchalová † 15. 7. 2022

Kristina Manová † 21. 7. 2022

Jitka Lukšová † 27. 7. 2022

STÁLÁ NABÍDKA MĚSÍCE

PŮJČOVÁNÍ KNIH

Pokud rádi čtete, kontaktujte recepci nebo svého klíčového pracovníka.

PRAVIDELNÉ AKTIVITY

Každý všední den..... ranní hlášení

Pondělí..... 1x za 14 dní skup. canisterapie

Úterý..... canisterapie s panem Trojanem

..... cvičení/tvoření

Středa..... činnosti

Čtvrtek..... cvičení/ tvoření

Pátek..... modlitba a mše svatá od 10:00

SCHRÁNKA DŮVĚRY

V domově jsou umístěny celkem 4 schránky důvěry, kam je možné umístit vzkaz, stížnost, připomínku či podnět k poskytování sociálních služeb v domově. S napsáním vzkazu Vám může pomoci personál, rodina nebo dobrovolník.

Schránky důvěry v domově naleznete:

- 1. se nachází v přízemí – u vstupu do terapeutické zahrádky
- 2. je umístěna v 1. patře – u schodiště při vcházení na chodbu 2B
- 3. je ve 2. poschodí – u schodiště na brance s fototapetou plotu
- 4. schránka je přenosná a pravidelně se přenáší po pokojích

PROSTORY K VOLNOČASOVÉMU VYUŽITÍ

- Terapeutická zahrádka za domovem
- Atrium v přízemí
- Venkovní terasy ve 3. poschodí
- Kaple
- Knihovna
- Keramická dílna
- Společenské místnosti v každém podlaží: 1A, 2B, 3B
- Dětský koutek ve vstupu do zahrady
- Park za domovem otevřený od dubna

CO SE DĚLO U NÁS V DOMOVĚ V ČERVENCI

V pondělí 11. července k nám zavítala návštěva z Jezdeckého klubu Nové Vsi u Třebíče. A to dva poníci Lexík a Puňťa. Zatímco Puňťa bavil obyvatele v terapeutické zahradce, Lexík obcházel ostatní po pokojích, dokonce s přehledem zvládnul vyjet výtahem do vyšších pater. Puňťa si uměl stoupnout na zadní a ještě nám zamával při odchodu. Lexík zase rozdával polibky na počkání. Byly to šikovní, moc hodní a poslušní parťáci.

Další den v úterý 12. července jsme na zahradě oštípali rajčátka a zároveň na U3V proběhla muzikoterapie. Posbírali jsme nástroje ze všech koutů domova a koncert mohl začít. Nechyběla kytara, klávesy, triang, tamburína, rumbakoule, rolničky ani dřívka. Další, kdo mohl, tleskal, zpíval a broukal oblíbené písně. Odpoledne se nám prostor proměnil na bleší trh, který trval až do pondělí 18. července.

Ve středu 13. jsme vyrazili do hospůdky.

Čtvrtek 14. a pátek 15. července patřil zahradce. Hráli jsme na kytaru, zpívali lidovky, hráli kvízy, užívali si teplo a stín a také jsme se hodně nasmáli při hře, kdy jsme vymýšleli slova začínající a končící na určité písmeno.

Další týden v úterý 19. července nás navštívil kouzelník Nikolas Kara, který za námi přijel z Karviné. Hledali jsme bankovky v pečivu, hádali barvy prasklých balónků nebo jsme se snažili pomocí telepatie uhádnout kartu.

Ve středu 20. jsme navštívili hospůdku.

Další den ve čtvrtek 21. července jsme si parný letní let osladili čokoládou. Na U3V probíhala ochutnávka a prodej výběru belgických čokolád a kakaových lanýžů.

Po zbytek měsíce července jsme si lebedili na zahradce nebo na terasách a užívali si pravého letního počasí, hráli jsme kvízy, deskové hry a četli si o světových kuriozitách.

Přírůstek do Galerie stoletých

Do 25. července žilo v domově od 1984 celkem devět obyvatel, kteří dosáhli a přesáhli věku sto let. A právě na 26. července 2022 se stala desátou oslavenkyní tohoto jubilea paní Marta Javůrková. Ze srdcí všech pracovníků i dalších obyvatel domova společně přejeme všechno nejlepší, hodně zdraví, štěstí a Božího požehnání do dalších let. Klientce také osobně poblahopřál ředitel Okresní správy sociálního zabezpečení Žďáru nad Sázavou pan Mgr. Miroslav Lučka.

FOTOGALERIE

SRPEN

Svatý Augustýn

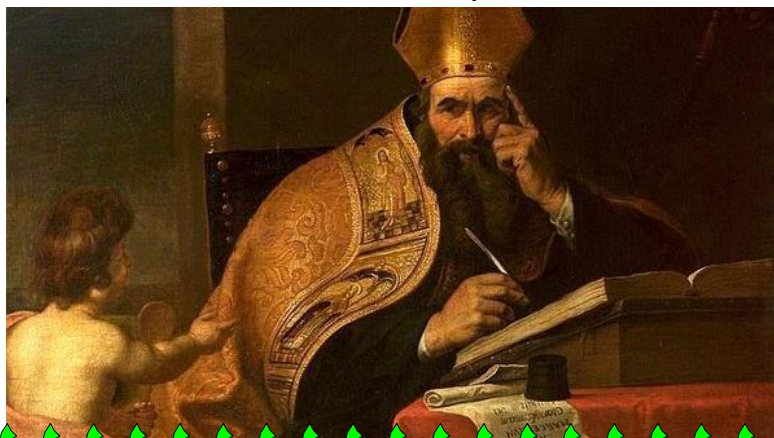
28. srpna si církev připomíná památku sv. Augustina, biskupa a učitele církve, který žil v na přelomu 4. a 5. století n. l.

Svatý Augustin byl biskup, jedním z nejvýznamnějších církevních učitelů. Narodil se v Numidii roku 354, zemřel v Hippo roku 430. Dětství prožil v Tagaste v dnešním Alžírsku. Jeho otec byl pohan, ale jeho matka sv. Monika byla křesťankou. Jako dítě nebyl pokřtěn, v 16 letech byl poslán do Kartága, aby tam ukončil své vzdělání.

Poznal zde mladou ženu, se kterou žil 14 let; měli spolu syna Adeodata. Když ukončil svá studia, bylo mu zatěžko usadit se a učit. Hledal smysl života a dlouho ho lákal manicheismus (manicheismus či Náboženství Světla je dnes již vymizelé světové náboženství, kdysi rozšířené od západní Evropy, severní Afriky, přes Blízký východ, střední Asii až po Čínu. Učení bylo ovlivněno gnosticizmem a spojovalo v sobě staroperské náboženské představy zoroastrismu s křesťanstvím, apokalyptickým judaismem a buddhismem. Považovalo se za vyvrcholení všech těchto náboženství.

Augustin v roce 383 odešel učit do Říma. Tam ho ovlivnil novoplatonismus, což je pro změnu směr pozdní antiky, který radikalizací spirituální povahy Platonovy filozofie vytvořil soustavu mystické gradualistické metafyziky, která byla později naplněna křesťanským obsahem, a významně ovlivnil celé středověké myšlení a renesanční filozofii a umění.

Na Augustina zapůsobila i kázání sv. Ambrože. Po velkých vnitřních konfliktech mezi touhou po počtách, moci a manželství na jedné straně a přáním zasvětit svůj život přímo a

plně Bohu na straně druhé, dospěl při čtení Epištoly sv. Pavla Římanům (13, 12-14) k rozhodnutí.

Augustin byl na Bílou sobotu 387 spolu se svým synem Adeodatem a přítelem Alipiem pokřtěn. Vrátil se zpět do Afriky a vytvořil tam klášterní komunitu, ale roku 391 byl proti své vůli vysvěcen na kněze a o pět let později byl zvolen biskupem v Hippo. Po 34 let vykonával biskupský úřad v této severoafrické diecézi a stal se jedním z největších biskupů v dějinách křesťanské církve.

Svůj pastýřský úřad vykonával ve znamení spravedlnosti, nestrannosti a péče o blaho lidu. Žil ve společenství se svým duchovenstvem, podle přísných pravidel, denně se veřejně účastnil mše svaté, kázal každou neděli a v postní dny, připravoval katechumeny ke křtu, dbal na materiální potřeby církve a chudých a vykonával světskou spravedlnost. Neustále psal nejen pro své přátele a potřeby církve, ale i proti donatistům, manicheismu a pelagianismu, vytvořil také velké pojednání o Nejsvětější Trojici. Z jeho rozsáhlého díla se dochovalo 113 knih a traktátů, přes 200 dopisů a více než 500 kázání. Největšího ohlasu dosáhla dvě z jeho nejdelších děl - *Vyznání*, které je jeho vlastním životopisem až do doby jeho obrácení, a kterým reagoval na přepadení Říma gótským vládcem Alarichem v roce 410.

Když římská civilizace na západě upadala, sv. Augustin naopak psal knihy. Později, když ležel na smrtelné posteli, vylodil se před branami Hippo germánský kmen Vandalů (součást germánského etnika, zřejmě ve svých krutostech), ale knihy a duch jejich autora přežily i jejich vpád právě tak, jako přežily trvání jiných impérií. Byl patrný silný Augustinův vliv na západní křesťanství. Augustinova pravidla řeholního života byla přijata mnoha mužskými i ženskými řády. Augustiniáni žijí i v České republice. Řád řeholníků nese jméno tohoto světce.

Sv. Augustin je patronem teologů, knihtiskařů a pivovarníků; je přímluvcem za dobrý zrak.

PRANOSTIKY

Je-li srpen sychravý, dej si prcka na zdraví.

Na svatého Vavřince, cítíš se jak v peřince.

Mlhy na lukách, potocích a řekách v srpnu zvěstují trvalé počasí.

Když v srpnu moc hřímá, bude na sníh bohatá zima.

Když pálí srpen, bude pálit i víno.

Moc hub srpnových - moc vánic sněhových.

Jsou-li v srpnu hory kalný, budou v zimě mrazy valný.

MEZINÁRODNÍ DNY MĚSÍCE SRPNA

2. srpen - Den suchého zipu – *letos suchý zip slaví 81 let*

3. srpen - Den vodního melounu

6. srpen - Světový den boje za zákaz jaderných zbraní, Mezinárodní den boje lékařů za mír

7. srpen - Den odpuštění

9. srpen - Mezinárodní den původního obyvatelstva

12. srpen - Mezinárodní den mládeže

13. srpen - Den leváků, Den šicích strojů

15. srpen - Den relaxace, Mezinárodní den energy drinků

19. srpen - Světový den humanitárních pracovníků

23. srpen - Mezinárodní den památky obětí obchodu s otroky, Evropský den památky obětí stalinismu a nacismu

28. - 29. srpen - Evropská noc pro netopýry

29. srpen - Mezinárodní den proti jaderným zkouškám

PŘÍBĚHY PRO POTĚCHU DUŠE

Kterak pan Leo nastoupil do školy

Bylo příjemné léto, srpen 1923. Po městské části Brno-Husovice chodil městský bubeník a dával na vědomí, že děti, které do 30. srpna dosáhnou šesti let, mají nastoupit do školy. Rodiče malého Loška chtěli, aby jejich chlapec nastoupil také, byť mu do šestých narozenin chybělo jen pár dnů. Chlapec byl šikovný, bystrý a jak maminka řekla – šili s ním všichni čerti. Do školy potřeboval jako sůl. Počaly přípravy. Od kmotra Leopolda dostal mitrovský námořnický obleček, podkolenky koupila maminka. Ráno mu vlasy natužila cukrovou vodou, aby vlny pěkně držely. Sama se pěkně přistrojil, vzala peníze a košík na nákup a vyrazili. Po cestě Loškovi ukazovala, kde chodil tatínek a kde ona do školy. Pak také řekla, že na oslavu koupí půl husy u řezníka a zelí na zelném trhu. Měla na to 25 korun.

Ve škole čekal na malé Žáčky pan řídící Tichý a učitel Gregor. Maminka podala Loškův křestní list panu řídícímu a ten pronesl: „Jó, milá paní, já ho do školy nemůžu vzít, není mu ještě šest let!“ Maminka spráskla ruce a zanaříkala: „No co já si teď počnu, všichni děti jdou do školy. Co já s ním budu dělat?“ Potom se zeptal řídící Loška: „Copak ty bys chtěl do školy?“ Lošek se nadechl a odpověděl: „Copak mi zbývá? Zůstaly tu jen malé děti, ty hrát kuličky nemůžou, vlka neznají, tahají pořád ty hadrový panenky, to bude otrava, já jsem rád mezi dětmi.“ Pan řídící se usmál a povídá mamince: „no mladá pan, je tu jedna výjimka. Zajděte si ke školnímu lékaři a ten posoudí, zda je chlapec fyzicky i psychicky způsobilý. Máte s sebou nějaké peníze?“ „Mám, mám,“ odpověděla maminka. Pan řídící sdělil mamince adresu, kde pan doktor Adam sídlil. Ordinace byla na Merhautově ulici č. p. 4. Byl to kousek a maminka celou dobu naříkala: „Ještě nechodíš ani do školy a už je s tebou tolika trápení.“ Přišli k honosnému domu s velkým erbem, na něm bylo vyryto velké A a na průčelí stálo velkým písmem napsáno: *Mudr. Libor Adam., školní a úřední lékař.* Vešli dovnitř, v čekárně seděli dvě maminky se

svými synky. Otevřely se dveře a sestřičky s vysokým čepcem pozvala maminku s Loškem dovnitř. Ta začala panu doktorovi říkat, o co se jedná a podala mu rodný list.

Lošek se posadil a jako slušně vychovaný hoch pozdravil. Pan doktor se na Loška podíval a povídá: „Jak se jmenuješ?“, Lošek sdělil své jméno a příjmení. Pan doktor zvedl obočí a zeptal se: „No, dobře a co dál.“ Lošek na to povídá: „Co dál? Ptal jste se mě, jak se jmenuju, jsem zvyklí odpovídat na to, no co se mě lidé ptají.“ Doktor se podíval na maminku a pak na Loška a ptal se dál: „Co dělá tatínek?“ Lošek svým nevinným pohledem odpověděl: „Tatínek byl 10 let na vojně, 2 roky u četníků, a teď je u dráhy.“ „Dobře já se tedy budu ptát dál,“ řekl pan doktor. „Kdy ses narodil?“ Lošek přesně odpověděl, kdy má narozeniny. „A víš místo?,“ zkoušel to ještě pan doktor. Jenže Lošek věděl toto?: Narodil jsem se v ženském sanatoriu, na Obilném trhu o půl druhé v noci.“ Pan doktor se podíval na maminku a povídá: „To je teda fiškus, ten Váš synek!“ Potom se pan doktor Loška vyptával na adresu, kde bydlí, a jestli umí počítat. Lošek všechno uměl a věděl. Tak se pan doktor ještě zajímal, zda zná barvy. „Vím, vím, pampeliška je žlutá a kuličky mám barevné. Žlutou, červenou a černou. Ta žlutá je nějaká šišatá, tak jsem si musel půjčit od ševce šmirglpapír, abych ji srovnal a celou obrousil. Ty žluté teď jdou na odbyt. Ale když ta žluť někam utekla, tak s nimi nikdo nechce hrát,“ vyhrknul jedním dechem. „Lošku, znáš nějakou písničku, nebo básničku?“ Maminka se zatvářila rozpačitě a povídá: „Pane doktore on měl v zimě silonu spálu, mysleli jsme, že se ani neuzdraví, všechny zapomněl.“ Lošel odpověděl: Máma jednu knížku a tak jsou kresbičky, když mi to někdo přečte, tak to umím. Na první straně je takový nesmysl. Kluk z vesnice položí tašku a sbírá jahody a pak tu tašku nemůže najít, až potom na kraji lesa uvidí psa, který drží tu tašku v zubech!! Bylo to něco jako Vaškúúúú, kdes nechal taškúúúú, na kraji v lese, pes už ji nese!!“ „No výborně, znáš ještě nějakou?“ „Znám ale je taková divná, je tam namalovaná selka se sedlákem a asi tancují joo a dívá se na ně kůň. Bylo to: Strýček Nimra koupil Šimla za půl patra dolarů, přišel domů,

popad ženu, tancovali maděru,“ Lošek si dal ruku nad hlavu a začal se při zpěvu také točit. Doktor jen zíral, „ten kluk je vyložený herec!“

Potom Lošek povídal, že zná valčík a polku, ale maděru nezná. Věděl však, kde se zeptat. Po Brně chodili potulní muzikanti, co měli opičku Fridolína a Lošek k nim ze zvědavosti chodil od domu až k hospodě.

Mezi nimi byl nějaký pan Klopšop bývalý bubeník. Ten věděl, co je maděra. Je to tanec, který přišel z Rakousk, tam ho tančí chlapi v kožených zástěrách a pleskají se do stehů. Je to něco mezi sousedskou a kvapíkem. Zeptal se tedy bubeníka Klokšopa, ten mu to řekl, ale zadarmo to nebylo. Opřel se o hůl a povídá: „Mám u tebe tři vajgly!“ Jenže Lošek sehnal jenom dva. Klokšop nešel s cenou dolů, prostě tři nebo klukovi už nikdy nic nevysvětlí.

Pan doktor se nestačil divit, co všechno ten chlapec zná. Doktor pověděl mamince: „Paní, můžete být spokojená, ještě si ho poslechnu, jen po té spále mu zůstala malá šelest na srdci, to bylo z vysoké horečky. Běžte do sekretariátu, tam zaplatíte 13 korun, do školy Vám ho vezmeme.“

Rozloučili se, poděkovali a zaplatili. Maminka si posteskla: „Ještě nechodí do školy a už mě stál 13 korun, za co koupíme půlku té husy?“ Došli mezitím zpět do školy, kde se pan řídící ptal, jak to dopadlo. Maminka mu podala úřední listinu od pana doktora. Pan Tichý pogrataloval a poslal maminku do kanceláře, kde měla zaplatit 10 korun zápisného. Maminku obcházely mdloby. „Chtěla jsem koupit husu a zelí, ale jak to vidím, bude za se mrkev, ještěže jsme šli pěšky, ušetřili jsme za šalinu.“

Přišli domů a tatínek, který se zrovna probouzel ze spánku po noční směně, se zeptal: „Tak co, je odvedenej? Je to ouglic?“ Maminka konstatovala: „Jóóó je odvedenej, jen nebude husa ale šlejšky od večere!“ Tatínek se položil, že se ještě dospí. Šlejšky se ohřívaly v troubě a maminka s Loškem se položili taky. Celá rodina po velké traktaci usnula.

A jak si vedl Lošek ve škole? To se dozvíme zase příště.

ZE SVĚTA ZAJÍMAVOSTÍ

Evropa v číslech

Cestování je zábavou pro většinu z nás. A i ten, kdo se v létě nikam nepodíval, může vycestovat s následujícím článkem alespoň po Evropě a jejími čísly.

1) Lichtenštejnsko

Celková délka železnic v Lichtenštejnsku je 9 kilometrů. Se silniční sítí to je o něco lepší. Tu tvoří 380 kilometrů zpevněných silnic. V obci na nich můžete jet rychlostí 50 km/h, mimo obec 80km/h.

2) Sicílie

Sicilská nejvyšší činná sopka Etna vyrostla do výšky 3329 metrů.

3) Francie

Nejrychlejších vlakem Evropy je francouzské TGV (Train à Grande Vitesse). Dne 3. dubna 2000 dosáhl v blízkosti vesničky Passavant-en-Argonne rychlosti 574,8 km/h.

4) **Portugalsko**

Historicky nejvyšší evropská absolutní teplota byla naměřena 5. července 2010 v močálu Pantano de Guadalmellato nedaleko portugalské Cordoby dosahovala hodnot 52 °C.

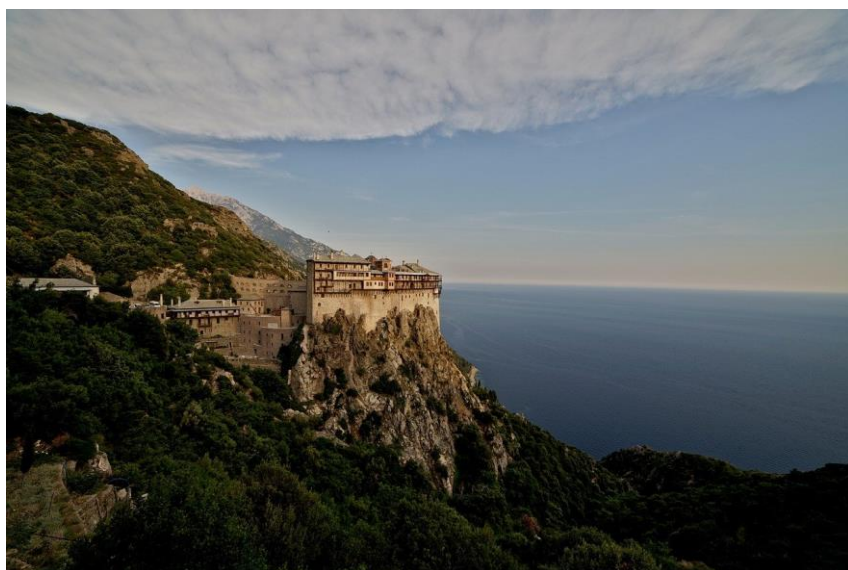
5) **Britské ostrovy**

Největším ostrovem Evropy je Velké Británie. Je součástí Britských ostrovů a pyšní se rozlohou 229 850 kilometrů čtverečních.

6) **Řecko**

Až 2 roky vězení hrozí ženám, kterým se podaří vstoupit na poloostrov Athos, ležící na severu Řecka. Právě se totiž ocitly na území autonomního mnišského stát, na němž se nachází dvacet výhradně mužských

klášterů. Čtveřici žen, které se tam omylem dostaly v roce 2008, byl trest díky projevům lítosti zdejšími úřady prominut.

7) **Vatikán**

To, že je Vatikán nejmenším státem Evropy každý ví. Věděli jste, že je to nejmenší stát i světa? Tento stát má rozlohu 0,44 kilometru čtverečních a žije v něm oficiálně 572 obyvatel.

8) Island

Nejmohutnější vodopád na našem kontinentu je 44 metrů vysoký a 100 metrů široký. Dostal název Dettifoss a nachází se na Islandu.

9) Francie podruhé

Viadukt Millau je dálniční most v jižní Francii. Měří celkem 2460 metrů, mostovka leží 270 metrů nad údolím. Výškový rozdíl mezi pevninou a nejvyšším bodem konstrukce činí 343 metrů.

10) Británie podruhé

Celkem 58 písmen tvoří název nejdelší obce v Evropě. Nejdeme ji ve Walesu a ku podivu vězte, že název vesnice „llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwlllantysiliogogogoch“ vlastně jednoduše znamená Kostel Panny Marie v roklině bílých lístků poblíž prudkého víru a kostela svatého Tysilia u červené jeskyně.

ROZHOVOR

Rádi bychom Vám prostřednictvím Děčka a krátkého rozhovoru představujeme pracovníky našeho domova, se kterými se denně setkáváte. V následujícím rozhovoru se nám představí **pracovnice přímé obslužné péče (pečovatelka)**:

Jana Lněničková

Mohu Vás poprosit o krátké představení se našim čtenářům?

Jmenuji se Jana Lněničková a je mi 52 let. Pocházím z Prahy. Už je to rok, co bydlím ve Velkém Meziříčí. Bydlím v bytě s krásnou terasou a se mnou bydlí můj nejmladší 17 letý synem. Celkem mám 3 děti. Dvě nejstarší žijí v Praze. Jsem i babička dvouletého Vojtíška.

Jsem vyučená prodavačka, ale také jsem masérka. Pracovala jsem i jako pečovatelka v Domově pro seniory Mitrov. V domově pracuji od nového roku 2022.

Co se Vám na práci v domově líbí?

Práce mi dává hluboký smysl. Ráda komunikuji s lidmi.

Co ráda děláte ve volném čase?

Nejraději se procházím venku a dělám na zahradě.

Na jaké místo byste se ráda podívala a proč?

Všude, kde je krásně.

Jak by vypadal Váš ideální den?

Probudila bych se vyspaná a trávila bych čas s dětmi, právě na tom krásném místě.

Co byste si nejvíce přála?

Potkávat co nejméně hloupých a závistivých lidí.

KVÍZ:

Nejoblíbenější jídlo – medium steak

Nejoblíbenější barva – jemně růžová

Nejoblíbenější roční období – jaro - léto

Nejhezčí dovolená – všechny trávené u moře s rodinou

Nejoblíbenější květina – voňavé růže

Nejoblíbenější seriál – Zavolejte porodní sestřičky

Nejoblíbenější místo v domově – terapeutická zahrádka

VTIPY

Manželka na muže: Co to včera v noci spadlo?

Oblečení.

Proč takhle nahlas?

Nestihl jsem z něho vylézt!

Život by měl být víc jako hokej.

Když tě někdo naštvě, prostě mu namlátíš. A jako bonus si na dvě minutky sedneš na lavičku, než se prostě uklidníš.

Mamka: ty jsi stále duchem nepřítomný!

Můj mozek: nepřítom-ný, -natý, - itý, - ičitý, - ičný/ečný, - ový, - istý, - ičelý.

Proč na mě pořád křičíš, že jsem líný?

Jsem jen v úsporném režimu!

Už mám dost toho, jak moji přátelé neustále nadávají na ceny. Káva 40 korun, oběd 160, dezert 45, WC 10, parkování 50. Prostě si už nikoho k sobě na návštěvu nepozvu!

Lásko? Neuvěříš, co se mi stalo!

Normálně, když jsem šla z obchodu, míjela jsem skupinku malých holek, které měly na chodníku namalovaný pentagram a vzývaly satana!

Aha, nepřijde ti trochu zvláštní, že jsi přicházela zrovna ty?

Z KUCHYNĚ

Kečup

Období veder, zavařování a konzervování. Přemýšleli jste, kde se vůbec vzaly potraviny, které dneska jíme? Jak je to tedy s kečupem? Nejspíše vás napadne Amerika, kde je se považuje hotdog a kečup za partáky.

Původ kečupu

Kečup se často spojuje s „americkým“ životním stylem. Do USA se ale dostal z Anglie, která ho zase převzala z Asie. Slovo „kečup“ pochází z čínského slova „ke-tsiap“, což byla původně speciální fermentovaná rybí omáčka. V 17. století ji tam ochutnali angličtí námořníci, a tak si našel cestu do Anglie.

V angličtině se kečup objevuje pod různými jmény (catsup, catchup, ketsup, kitchup či ketchup) poprvé ve slovníku v roce 1690. Má význam husté východoindické omáčky, později jakékoli omáčky obsahující ocet. Angličané ochucovadlo postupně upravovali – vyrábělo se z ančoviček, hub nebo dokonce ořechů.

Rajčata se v kečupu objevila až počátkem 19. století, protože se dříve nekonzumovala. Nevědělo se totiž, zda nejsou jedovatá. Nicméně ohijský lékař jménem John Cook Bennett našel odvahu rajčata vyzkoušet, a následně je prohlásil za všelék. Začal z nich vařit a vydávat recepty na kečup. Rajčata se pak vzhledem ke své barvě a chuti stala jednou z nejoblíbenějších a nejdostupnějších potravin.

Na co se zaměřit při výběru kvalitního kečupu?

Nejdříve se pojdme zaměřit podívat na základní parametry.

1. Pojmenování

Pouhý název napoví, zda se jedná o kečup nebo o jeho náhražku. Správné názvosloví je stanoveno českými právními předpisy. Základním parametrem je množství rajčat, které bylo pro výrobu použito. Pokud se výrobek jmenuje

„kečupová omáčka“, „červená omáčka“, „kečap“ apod., zpravidla to znamená, že obsahuje menší než předepsané množství rajčatového podílu. Proto nemůže být pojmenován jako kečup.

2. Suroviny

Základem pro výrobu kečupu jsou koncentrovaný rajčatový protlak, pitná voda, cukr, kvasný ocet, sůl a koření. Použité rajčatové protlaky se rozlišují podle koncentrace, tedy podle stupně zahuštění čerstvých rajčat. V kečupu nesmí být žádná barviva.

3. Obsah rajčat

Obsah rajčat v kečupu by měl být min. 140 g rajčat na jeho 100 g. Jestliže je navíc kečup označen výrazy „prima“, „extra“ či „speciál“, musí obsahovat min. 200 g rajčat na 100 g kečupu.

4. Konzervanty

Pro výrobu kečupů a zajištění jejich trvanlivosti jsou používány dva základní technologické postupy. První je založen na tepelném zákroku (sterilaci), druhý na použití konzervačních látek, které je regulováno právními předpisy.

Na poctivý domácí český kečup budeme potřebovat:

zralá rajčata 1 kg

jablka 2 ks

větší cibule 1 ks

cukr 70 g

jablečný ocet 60 ml

voda 60 ml

sůl 1 lžička

bobkový list 3 ks

celý pepř 5 kuliček

nové koření 5 kuliček

hřebíček 5 ks

špetka skořice

1. Rajčata, jablka a cibuli očistěte a nakrájejte nadrobno. Vložte do hrnce, podlijte vodou a octem, přidejte sůl a cukr a veškeré koření. Vařte na mírném stupni asi hodinu a občas směs promíchejte.
2. Vyjměte z hrnce bobkový list, hřebíček, pepř i nové koření. Vše rozmixujte dohladka a pokud chcete mít kečup doopravdy hladký, ještě ho propasírujte.
3. Sklenice, ve kterých budete kečup skladovat, vyvařte horkou vodou. Poté je naplňte, uzavřete a dnem vzhůru nechte odstát do vychladnutí.

Autor: nutriční terapeutka Terezie Hlouchová, Dis.

HÁDANKA

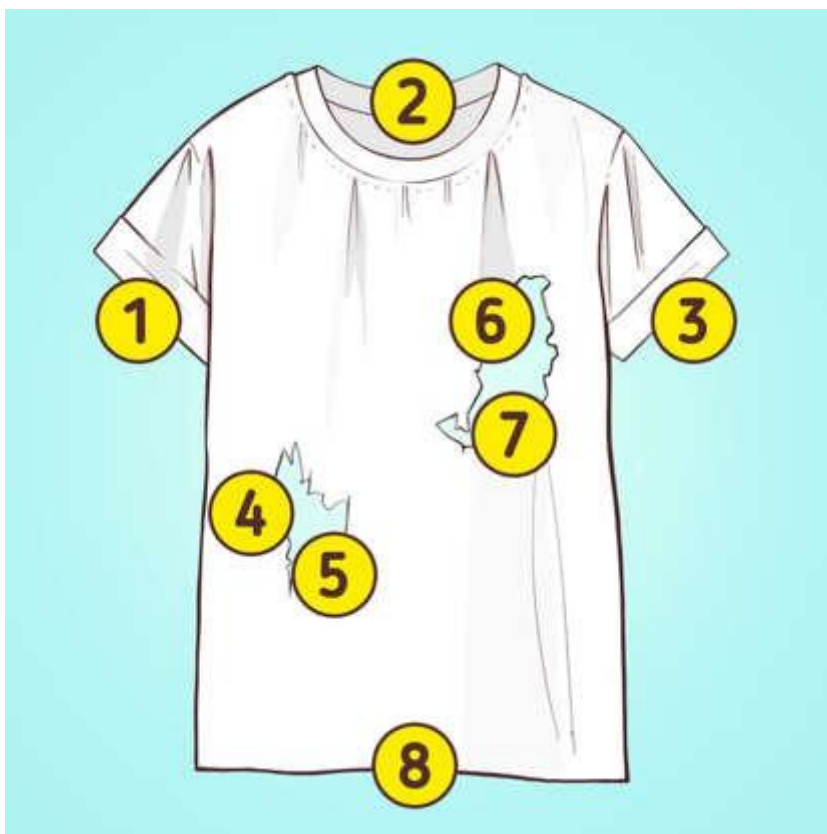
Tričko a díry

Logické hádanky patří mezi jedny z nejtěžších. Vyžadují schopnost spojit si to, co o objektu víme s tím, co aktuálně vidíme. Proto bývají pro mnohé výzvou a často také neřešitelné. Do jaké skupiny spadáte vy? Máte správné logické myšlení? To si hned vyzkoušíme. Na obrázku vidíte tričko s děrami. Kolik jich má dohromady? A pozor, hádanka není tak jednoduchá, jak by se mohla zdát!

Řešení: 8

Tričko má celkem 8 děr. Jak je to možné? Počítejte s námi: dvě díry v rukávech, jedna v horní části trika, druhá ve spodní. Malíř nám pak přikreslil další dvě díry do látky trika, kterou nyní vidíte skrz. A to je důvod, proč každou z děr musíme započítat dvakrát.

SEZNAM ZDROJŮ

Srpen: <https://www.cirkev.cz/archiv/100824-svaty-augustin>; <https://www.cirkev.cz/archiv/100824-svaty-augustin>;
<https://slovník-cizích-slov.abz.cz/web.php/slovo/novoplatonizmus-novoplatonismus>;
<https://cs.wikipedia.org/wiki/Manicheismus>

Mezinárodní dny: <https://blog.hubatacernoska.cz/srpnove-svatky-vyroci-a-dalsi-vyznamne-dny-a-zajimavosti>

Pranostiky: <https://blog.hubatacernoska.cz/nezname-pranostiky>; <https://www.pranostika.cz/srpen.html>

Vtipy: <https://www.facebook.com/halina.bananova>

Výročí a regionální osobnosti: <http://www.knihovnatr.cz/cze/sluzby/vyroci-a-regionalni-osobnosti-srpen-2022/>

Hádanka: <https://www.msn.com/cs-cz/zabava/zpr%C3%A1vy/logick%C3%A1-h%C3%A1danka-nad-kterou-budete-p%C5%99em%C3%BD%C5%A1let-dlouho-do-noci-kolik-m%C3%A1-tri%C4%8Dko-d%C4%9Br/ar-AANQk6Q>

Ze světa zajímavostí: časopis Svět na dlani červen 2020

Z kuchyně: <https://www.akademiekvality.cz/clanek/strucne-z-historie-kecupu>; <https://www.akademiekvality.cz/clanek/naco-se-zamerit-pri-vyberu-kecupu>; <https://fresh.iprima.cz/recepty/vonavy-domaci-kecup>